

VIDEO: Košická univerzita udelila čestný titul významnému vedcovi zo Španielska, jeho práce sú celosvetovo známe	2
Online, kosicak.sk, 22. 10. 2025, 10:20	
Bezplatné školenia a kurzy pre zamestnancov verejnej správy	2
Online, zmos.sk, 22. 10. 2025, 11:56	
UPJŠ udelila čestný titul doctor honoris causa profesorovi Falvellovi	3
Online, kosicednes.sk, 22. 10. 2025, 12:25	
Regina	4
Televízia - STVR 2, Regina, 22. 10. 2025, 16:30	
Košická univerzita ocenila profesora zo Španielska	4
Online, kosiceonline.sk, 22. 10. 2025, 17:37	
Spoločne v 13. komnate	5
Online, kamdomesta.sk, 23. 10. 2025, 0:16	
Palác Kráľovskej právnickej akadémie	6
Online, kosiceonline.sk, 23. 10. 2025, 5:35	

VIDEO: Košická univerzita udelila čestný titul významnému vedcovi zo Španielska, jeho práce sú celosvetovo známe

22. 10. 2025, 10:20, Zdroj: kosicak.sk, Autor: Alexandra Hrešková, Sentiment: Pozitívny, Téma: Rektorát UPJŠ, Kľúčové slová: Rektor univerzity Pavla Jozefa Šafárika, Daniel Pella, rektor UPJŠ

Dosah: 6 631 GRP: 0,15 OTS: 0,00 AVE: 338 EUR

VIDEO: Košická univerzita udelila čestný titul významnému vedcovi zo Španielska, jeho práce sú celosvetovo známe

Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach ocenila ďalšiu významnú osobnosť svetovej vedy. Počas slávnostného zasadnutia Vedeckej rady **UPJŠ** bol v utorok 21. októbra 2025 udelený čestný titul doctor honoris causa profesorovi Lawrencovi R. Falvellovi z Univerzity v Zaragoze v Španielsku. Ocenenie mu univerzita udelila pri príležitosti jeho 70. narodenín a za dlhoročnú vedeckú spoluprácu s košickou univerzitou.

Profesor Falvello patrí medzi popredných svetových odborníkov v oblasti koordinačnej chémie, röntgenovej a neutrónovej kryštalografie. Vyštudoval na Duke University v USA, doktorát získal na University of Cambridge a pôsobil aj na Texas A&M University. Počas svojej kariéry publikoval približne 300 vedeckých prác, ktoré boli citované takmer 10-tisíckrát, a jeho Hirschov index dosahuje hodnotu 48.

3D%3D" data-instgrm-version="13" style="background:#FFF; border:0; border-radius:3px; box-shadow:0 0 1px 0 rgba(0,0,0,0.5),0 1px 10px 0 rgba(0,0,0,0.15); margin: 1px; max-width: 450px; min-width: 326px; padding:0; width: 99.375%; width: -webkit-calc(100% - 2px); width: calc(100% - 2px);">

Formoval viacerých mladých výskumníkov

Na slávnostnom zasadnutí, ktorého sa zúčastnili zástupcovia viacerých slovenských i zahraničných univerzít, mu diplom čestného titulu odovzdal **rektor Univerzity Pavla Jozefa Šafárika** v Košiciach **Daniel Pella**. „Profesor Falvello je nielen skvelý vedec, ale aj mentor a sprievodca, ktorého veľkorysosť a múdrosť formovali kariéru mnohých mladých výskumníkov. Aj ako emeritný profesor naďalej zdieľa svoje vedomosti a nadšenie pre objavovanie,“ uviedol **rektor** vo svojom príhovore.

Ako uviedla hovorkyňa univerzity Laura Hoľanová, dlhoročná spolupráca profesora Falvella s Prírodovedeckou fakultou **UPJŠ** sa začala v roku 2006. Spolu s profesorom Jurajom Černákom a jeho tímom publikoval 26 spoločných vedeckých prác a podieľal sa na vedení doktorandov v rámci dohody o dvojito doktoráte. Za prínos k rozvoju doktorandského štúdia a vedeckej spolupráce získal na fakulte aj bronzovú a zlatú medailu.

Po ukončení oficiálnej časti zasadnutia sa program presunul do Veľkej zasadačky Rektorátu **UPJŠ**, kde bola odhalená pamätná tabuľa všetkých držiteľov čestného titulu doctor honoris causa udeľovaného na univerzite – po novom už aj s menom profesora Lawrence R. Falvella.

Autor: Alexandra Hrešková

Bezplatné školenia a kurzy pre zamestnancov verejnej správy

22. 10. 2025, 11:56, Zdroj: zmos.sk, Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: UPJŠ

Dosah: 271 GRP: 0,01 OTS: 0,00 AVE: 73 EUR

Bezplatné školenia a kurzy pre zamestnancov verejnej správy

Bratislava - 22. októbra 2025 - Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR realizuje projekt vzdelávania v oblasti kybernetickej a informačnej bezpečnosti (Reformy č. 5 Komponentu 17 Plánu obnovy a odolnosti SR), vďaka ktorému vznikli na slovenských univerzitách kompetenčné centrá kybernetickej bezpečnosti, ktoré ponúkajú bezplatné školenia a kurzy pre zamestnancov verejnej správy.

Prečo sa zapojiť

Bez poplatkov: kurzy, ktoré bežne stoja stovky eur, sú pre subjekty verejnej správy zdarma. Praktické zručnosti: nácvik správnych reakcií na incidenty. Zvýšenie odbornosti: KIB patrí medzi najžiadanejšie zručnosti. Networking: prepojenie s kolegami z iných inštitúcií.

Pre koho sú kurzy určené

IT odborníci: IT manažéri, informatici, špecialisti kybernetickej a informačnej bezpečnosti. Laici a manažéri: vedúci pracovníci, odborní zamestnanci, manažéri.

Kde sa môžete prihlásiť (výber centier)

Košice – Kompetenčné centrum **UPJŠ** (kurzy: IT manažér, informatik, odborný zamestnanec, manažér, laik; forma: prezenčne / online)

Košice – Kompetenčné centrum TUKE (kurzy: základy KIB, pokročilé školenia pre odborníkov; forma: prezenčne / online) Žilina –

Kompetenčné centrum UNIZA (kurzy: odborný zamestnanec, manažér, špecialista KIB; forma: prezenčne / online) Nitra – Kompetenčné centrum UKF (FPVa) (kurz: odborný zamestnanec/laik KIB; forma: prezenčne / online) Bratislava – Kompetenčné centrum CUSEC (Právnická fakulta UK) (kurzy: regulácia KIB, zodpovednostné vzťahy; forma: prezenčne / online) Bratislava – Kompetenčné centrum STU BA (kurzy: odborný zamestnanec, špecialista kybernetickej bezpečnosti; forma: prezenčne / online)

Ako sa prihlásiť?

Vyberte si kompetenčné centrum a kurz. Na uvedenom webe vyplňte online prihlášku. Kapacity sú obmedzené – odporúčame prihlásiť sa čo najskôr.

Kurzy, školenia a ďalšie termíny sa priebežne doplňujú, v prípade otázok prosím kontaktujte príslušné kompetenčné centrum priamo cez jeho webovú stránku.

(Zdroj: Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR)

Autor: Združenie miest a obcí Slovenska

UPJŠ udelila čestný titul doctor honoris causa profesorovi Falvellovi

22. 10. 2025, 12:25, Zdroj: [kosicednes.sk](https://www.kosicednes.sk), Autor: Filip Guldán, Sentiment: Pozitívny, Téma: Rektorát UPJŠ, Kľúčové slová: Daniel Pella, rektor UPJŠ
Dosah: 7 099 GRP: 0,16 OTS: 0,00 AVE: 347 EUR

UPJŠ udelila čestný titul doctor honoris causa profesorovi Falvellovi

V utorok 21. októbra 2025 na slávnostnom zasadnutí Vedeckej rady Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach (**UPJŠ**) bol udelený čestný titul doctor honoris causa prof. Lawrencovi R. Falvellovi, PhD. z Univerzity v Zaragoze v Španielsku pri príležitosti dlhoročnej spolupráce s **UPJŠ** v Košiciach a jeho životného jubilea 70 rokov.

Zdroj: upjs.sk

Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach udeľuje čestný titul doctor honoris causa (Dr. h. c.) osobnostiam, ktoré svojím celoživotným dielom významným spôsobom prispeli k šíreniu myšlienok humanizmu, demokracie a porozumenia medzi národmi v oblasti vzdelávania, vedy, umenia alebo politiky. Na základe návrhu Vedeckej rady Prírodovedeckej fakulty **UPJŠ** v Košiciach sa Vedecká rada **UPJŠ** v Košiciach rozhodla udeliť na základe článku 5 Štatútu Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach čestný titul doctor honoris causa prof. Lawrencovi Roccovi Falvellovi v odbore chémia. Na slávnostnom verejnom zasadnutí Vedeckej rady **UPJŠ** rektor prof. MUDr. **Daniel Pella**, PhD. odovzdal profesorovi Falvellovi diplom čestnej vedeckej hodnosti Dr. h. c. pred zrakmi významných akademických zástupcov **UPJŠ**, Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici, Prešovskej univerzity v Prešove a Slovenskej akadémie vied. Pozvanie na slávnostné zhromaždenie prijali aj členovia Medzinárodnej rady **UPJŠ** v Košiciach: prof. PhDr. Ján Čermák, CSc. (Univerzita Karlova v Prahe), prof. Dr. Maria Jose Coperias Aguilar (Univerzita vo Valencii v Španielsku), prof. Mark Wiliam Meisel, PhD. (Floridská univerzita v USA), prof. JUDr. Ing. Michal Radvan, Ph.D. (Masarykova univerzita v Brne).

Prof. Lawrence Rocco Falvello, PhD. je celosvetovo uznávaný odborník v oblasti koordinačnej chémie, röntgenovej a neutrónovej kryštalografie. Ukončil vysokoškolské štúdium chémie s vyznamenaním summa cum laude na Duke University v USA v roku 1976. Doktorát (PhD.) získal v roku 1979 na University z Cambridge v Spojenom kráľovstve. Absolvoval dva postdoktorandské pobyty, jeden na University z Cambridge a druhý na Texas A&M University, kde následne pokračoval ako vedecký pracovník v rokoch 1982 – 1991. Počas tohto obdobia publikoval ako autor alebo spoluautor viac ako 80 odborných príspevkov. Od roku 1991 do roku 2024 pôsobil na Univerzite v Zaragoze v Španielsku ako profesor chémie, od roku 2024 pôsobí ako emeritný profesor. Jeho výskum zlúčenín syntetizovaných v domovskom laboratóriu v Zaragoze vyústil do ďalších vyše 200 publikácií v karentovaných časopisoch. K jeho prelomovým objavom patrí prvá úplná charakterizácia fázového prechodu druhého typu v molekulovom kryštáli či objav topotactickej zosieťujúcej reakcie v monokryštáli polymérneho citrátu kobaltnatého. Pôsobivý je aj jeho popis protónovej mobility Grotthusovým mechanizmom v kryštáli citrátu kobaltnatého a mnohé ďalšie. Profesor Falvello doteraz uverejnil približne 300 recenzovaných publikácií, z toho 18 článkov publikoval v prestížnom časopise Journal of the American Chemical Society a 9 článkov v Angewandte Chemie International Edition. Jeho Hirschov index je 48 (podľa WoS), pričom jeho vedecké práce boli citované viac ako 8 000-krát.

MOHLO BY VÁS ZAUJÍMAŤ

MČ Západ vracia vodu a zeleň do Katkinho parku (FOTO)

Od roku 2006 začala Univerzita v Zaragoze spoluprácu s našou univerzitou, konkrétne s výskumnou skupinou prof. RNDr. Juraja Černáka, DrSc. (Ústav chemických vied, Prírodovedecká fakulta **UPJŠ** v Košiciach), ktorá viedla k 26 spoločným recenzovaným publikáciám a úspešnému vedeniu dvoch doktorandských prác v rámci dohody o dvojitom doktoráte (co-tutelle) medzi obomi univerzitami. „Profesor Falvello už mnoho rokov úzko spolupracuje s profesorom Černákom a jeho tímom. Táto spolupráca je príkladom skutočného medzinárodného partnerstva – plodného, dlhodobého a vzájomne obohacujúceho. Spoločne vychovávajú mladých vedcov,

vyvíjajú spoločné projekty a budujú mosty medzi našimi inštitúciami. Profesor Falvello je nielen skvelý vedec, ale aj mentor a sprievodca, ktorého veľkorysosť, múdrosť a povzbudenie formovali kariéru mnohých mladých výskumníkov. Aj po tom, čo sa stal emeritným profesorom, naďalej zdieľa svoje vedomosti, svoj čas a svoje nadšenie pre objavovanie, " uviedol **rektor UPJŠ** prof. MUDr. **Daniel Pella**, PhD. vo svojom príhovore pred promočným aktom.

Prírodovedecká fakulta **UPJŠ** v Košiciach udelila prof. Falvellovi bronzovú (2013) a zlatú medailu (2018) za významný prínos k rozvoju doktorandského štúdia na fakulte a vedeckú spoluprácu. „ Profesor Falvello sa stal neoddeliteľnou súčasťou nášho akademického života. V jeho laboratóriu v Zaragoze sa vystriedalo viacero našich študentov, doktorandov i kolegov, ktorým venoval svoj čas, vedenie a podporu. Vytvoril prostredie, v ktorom sa naši študenti učia myslieť kriticky, pracovať precízne a komunikovať medzinárodne. Vďaka nemu sa meno našej fakulty dostalo do povedomia vedeckej komunity v Španielsku, USA, vo Veľkej Británii, Francúzsku, v Taliansku a v ďalších krajinách, " dekan PF **UPJŠ** doc. RNDr. Roman Soták, PhD. ocenil prínos vzájomnej spolupráce.

Na jar roku 2009 privítala Univerzita v Zaragoze prvú študentku programu Erasmus z Košíc, neskôr prišli ďalší študenti v rámci Erasmu a iných programov. Väčšina z tých, ktorí prišli z Košíc, realizovali výskumné projekty v skupine profesora Falvella. „ Všetci študenti, ktorí prišli do mojej skupiny z Košíc, boli vynikajúci a zistil som, že boli pripravení na prácu na vysokej úrovni. Značný počet študentov zo Zaragozy pod záštitou programu Erasmus absolvoval pobyty na **UPJŠ** v Košiciach. Košice boli ako destinácia také úspešné, že sme museli zvýšiť našu kvótu študentov, ktorí sa mohli rozhodnúť študovať na **UPJŠ**. Medzitým náš spoločný výskum s profesorom Černákom a jeho spolupracovníkmi presiahol všetky očakávania. Bolo pre mňa veľkým šťastím, že som s ním mohol spolupracovať. **UPJŠ** naďalej posiluje do Zaragozy vynikajúcich študentov. Dúfam, že náš doterajší úspech poslúži ako príklad pre našich mladých kolegov v ich kariérnom raste, " opísal svoje skúsenosti prof. Lawrence R. Falvello. Po ukončení oficiálnej časti zasadnutia Vedeckej rady **UPJŠ** program pokračoval vo Veľkej zasadačke Rektorátu **UPJŠ**, kde bola odhalená pamätná tabuľa všetkých držiteľov čestného titulu doctor honoris causa udeleného na **UPJŠ** vrátane prof. Falvella.

(TS)

Filip Guldan

22.10.2025 12:25

Autor: Filip Guldan

Regina

22. 10. 2025, 16:30, Relácia: **Regina**, Stanica: **STVR 2**, Vydavateľ: **Slovenská televízia a rozhlas**, Sentiment: **Pozitívny**, Téma: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**, Kľúčové slová: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**, **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika**
AVE: 187139 EUR

[strojový prepis] ...*No a my v téme školstva ešte zostávame, pretože na **univerzite Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach** otvorili triedu budúcnosti. Študenti, budúci učitelia v nej spoznajú moderné vyučovacie metódy a v praxi si ich aj vyskúšajú...*

Košická univerzita ocenila profesora zo Španielska

22. 10. 2025, 17:37, Zdroj: kosiceonline.sk , Sentiment: **Pozitívny**, Téma: **Rektorát UPJŠ**, Kľúčové slová: **Daniel Pella**, **rektor UPJŠ**
Dosah: 3 273 GRP: 0,07 OTS: 0,00 AVE: 251 EUR

Košická univerzita ocenila profesora zo Španielska

Košice Spravodajstvo

Vyzdvihla najmä úspešnú spoluprácu.

Univerzita Pavla Jozefa Šafárika (**UPJŠ**) v Košiciach udelila čestný titul doctor honoris causa v odbore chémie profesorovi Lawrence R. Falvellovi z univerzity v španielskej Zaragoze. Stalo sa tak pri príležitosti jeho životného jubilea 70 rokov a dlhoročnej vzájomnej spolupráce.

Falvello je celosvetovo uznávaný odborník v oblasti koordinačnej chémie, röntgenovej a neutrónovej kryštalografie. V rokoch 1991 - 2024 pôsobil na Univerzite v Zaragoze ako profesor chémie, od roku 2024 pôsobí ako emeritný profesor. Jeho výskum zlúčenín syntetizovaných v domovskom laboratóriu v Zaragoze vyústil do ďalších viac ako 200 publikácií v karentovaných časopisoch.

Španielska univerzita začala v roku 2006 spoluprácu s **UPJŠ**, konkrétne s výskumnou skupinou profesora Juraja Černáka z Ústavu chemických vied Prírodovedeckej fakulty. Viedla k 26 spoločným recenzovaným publikáciám a úspešnému vedeniu dvoch doktorandských prác v rámci dohody o dvojitom doktoráte medzi univerzitami.

„Táto spolupráca je príkladom skutočného medzinárodného partnerstva - plodného, dlhodobého a vzájomne obohacujúceho. Spoločne vychovávajú mladých vedcov, vyvíjajú spoločné projekty a budujú mosty medzi našimi inštitúciami,“ uviedol **rektor UPJŠ Daniel Pella**.

Univerzita udelila titul profesorovi Falvellovi / **UPJŠ**

Prírodovedecká fakulta už v minulosti udelila Falvellovi bronzovú a zlatú medailu za významný prínos k rozvoju doktorandského štúdia na fakulte a vedeckú spoluprácu.

„V jeho laboratóriu v Zaragoze sa vystriedalo viacero našich študentov, doktorandov i kolegov, ktorým venoval svoj čas, vedenie a podporu. Vytvoril prostredie, v ktorom sa naši študenti učia myslieť kriticky, pracovať precízne a komunikovať medzinárodne. Vďaka nemu sa meno našej fakulty dostalo do povedomia vedeckej komunity v Španielsku, USA, vo Veľkej Británii, Francúzsku, v Taliansku a v ďalších krajinách,“ povedal dekan fakulty Roman Soták.

Prvú študentku programu Erasmus z metropoly východu privítala Univerzita v Zaragoze na jar 2009, neskôr prišli ďalší študenti, pričom väčšina realizovala výskumné projekty v skupine profesora Falvella.

„Všetci študenti, ktorí prišli do mojej skupiny z Košíc, boli vynikajúci a zistil som, že boli pripravení na prácu na vysokej úrovni,“ povedal Falvello.

Aj košická univerzita následne prijala viacerých študentov zo Španielska.

„Košice boli ako destinácia také úspešné, že sme museli zvýšiť našu kvótu študentov, ktorí sa mohli rozhodnúť študovať na **UPJŠ**. Medzitým náš spoločný výskum s profesorom Černákom a jeho spolupracovníkmi presiahol všetky očakávania,“ doplnil profesor.

Na univerzite bola následne odhalená pamätná tabuľa všetkých držiteľov čestného titulu.

Zdroj: TASR

Spoločne v 13. komnate

 23. 10. 2025, 0:16, Zdroj: kamdomesta.sk , Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: **UPJŠ**

Dosah: 1 869 GRP: 0,04 OTS: 0,00 AVE: 195 EUR

Spoločne v 13. komnate

Piatok 24.10.2025, 08:00

Iné termíny

Výstava fotografií Majákovcov – Spoločne v 13. komnate... alebo keď fotografia prehovorí

Výstava s názvom Spoločne v 13. komnate predstavuje fotografie Majákovcov, klientov špecializovaného zariadenia Maják, n.o. Peter, Juraj, Martin a Peťo ich predstavením poodkryjú to, čo je zvyčajne pred svetom skryté. Výstava má byť hlasom, ktorý bude vypočutý širokou verejnosťou. Hlasom, ktorý poukazuje na sociálne potreby klientov so zdravotným znevýhodnením a bariéry, s ktorými sa stretávajú pri ich uspokojovaní.

...aby sme ich situáciu všetci vnímali, chápali.

...aby sme boli voči sebe ľudskejší.

Výstava je výstupom projektu PhotoVoice ako inovatívna metóda advokácie sociálnych potrieb ľudí so sluchovým postihnutím. Zdravotné znevýhodnenie ovplyvňuje každú časť života človeka, i jeho okolie – oblasť sociálnych interakcií a vzťahov nevynímajúc. Často vedie k pocitom izolácie, frustrácie, osamelosti i stigme. Vytvára bariéry brániace plnej realizácii človeka so znevýhodnením. Cieľom projektu je preto identifikovať sociálne potreby a komunikovať ich verejnosti prostredníctvom výstavy fotografií vo verejnom priestore, získaných metódou PhotoVoice. Tá svojou zrozumiteľnosťou a atraktívnosťou predstavuje silný advokačný nástroj. Projekt realizuje Katedra sociálnej práce FF **UPJŠ** v Košiciach, v spolupráci s neziskovou organizáciou Maják.

Tak poďme nazrieť za dvere komnaty...

Výstava je prístupná v pobočke Terasa (Tr. SNP 48/A) od 1. októbra do 11. novembra 2025 v čase otváracích hodín knižnice.

Tešíme sa na vašu návštevu.

Portál www.kamdomesta.sk nie je organizátorom uverejňovaných podujatí a preto nezodpovedá za zmeny uskutočnené organizátormi. Odporúčame preveriť si vopred termín a čas konania podujatia priamo u organizátora. Na niektoré akcie je potrebné sa prihlásiť vopred.

Miesto konania

Palác Kráľovskej právnickej akadémie

23. 10. 2025, 5:35, Zdroj: kosiceonline.sk, Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: UPJŠ
Dosah: 3 273 GRP: 0,07 OTS: 0,00 AVE: 251 EUR

Palác Kráľovskej právnickej akadémie

Košice HistoricKE

V 90. rokoch 19. storočia zažívali Košice nebývalý stavebný rozmach. V centre mesta vyrastali nové stavby – úradné budovy, kultúrne stánky, ako i rodinné sídla, ktoré z bývalého provinčného mesta vytvárali moderné regionálne centrum Horného Uhorska. Do tejto vlny modernizácie patrila aj výstavba reprezentatívnej budovy Kráľovskej právnickej akadémie (Királyi Jogakadémia) – inštitúcie, ktorej korene siahali hlboko do dejín mesta.

Budova Právnickej akadémie krátko po výstavbe, rok 1896 / K. Divald, HistoricKE

Už v roku 1657 biskup Benedek Kisdi založil v Košiciach univerzitu, ktorú o dva roky neskôr potvrdil kráľ Leopold I. Košická univerzita mala rovnaké práva ako univerzity vo Viedni či Prahe a rýchlo sa stala významným centrom vzdelanosti. Po zrušení jezuitského rádu bola v roku 1779 pretvorená na kráľovskú akadémiu s filozofickou a právnickou fakultou, ktorá pôsobila až do revolučných rokov 1848.

Po vyrovnaní v roku 1867 akadémia pokračovala ako Kráľovská právnická akadémia, ktorej prevádzka sa financovala z majetku bývalej univerzity. V roku 1892 bola poštátnená a stala sa súčasťou štátneho rozpočtu. Košická právnická akadémia patrila medzi najuznávanejšie v celom Uhorsku – z jej lavíc vyšli profesori ako Vécsey Tamás, Katona Mór či Navrátil Ákos.

Po desaťročiach provizórnych priestorov sa mesto rozhodlo postaviť akadémii vlastnú reprezentačnú budovu. Na mimoriadnom zasadnutí mestského výboru 2. apríla 1891, vedenom hlavným županom Imrem Darvasom, padlo definitívne rozhodnutie.

Podľa dohody z roku 1891 (č. 132/5100), zapísanej v mestských a radných záznamoch, sa uvádza: „Dohoda uzavretá medzi ministerstvom školstva a náboženstva a slobodným kráľovským mestom Košice o umiestnení Kráľovskej právnickej akadémie v Košiciach za týchto podmienok: 1. Mesto Košice na pozemku tzv. Levočského domu na vlastné náklady vybuduje budovu vhodnú na umiestnenie akadémie v hodnote približne 4000 forintov a odovzdá ju ministerstvu školstva a náboženstva do užívania. Minister zaplatí ročný nájom 1000 forintov.“

Tým sa začala jedna z najväčších stavebných investícií mesta tej doby. Na jar 1893 už dobové noviny hlásili, že zadný trakt Levočského domu, jedného z najstarších meštianskych domov v centre mesta, ktorý mal podľa tradície navštíviť aj František Rákóczi II., bol určený na demoláciu a búracie práce už prebehli.

„Jedna z najstarších košických budov sa búra. Na jej mieste bude ešte tento rok postavený palác – budova Kráľovskej právnickej akadémie,“ písal dobový tlačový spravodaj.

Niektorí autori už vtedy upozorňovali, že mestská rada mala pred búraním zabezpečiť aspoň fotografickú dokumentáciu – ich slová dnes pôsobia ako prvý prejav pamiatkarského myslenia v Košiciach. Či k tomu došlo, nevieme, ale nám sa podarilo v dobovej tlači nájsť zaujímavý pohľad na zadnú časť Levočského domu, zo strany Kováčskej ulice, krátko pred asanovaním / Arcanum.hu

Budova právnickej akadémie bola dokončená v roku 1894 a stala sa jednou z dominánt Kováčskej ulice. Jej slávnostné otvorenie sa uskutočnilo 18. júna 1894 za prítomnosti ministerského tajomníka dr. Ödöna Boncza.

Jej architektúra nesie znaky neskorého historizmu, s reprezentatívnym priečelím, ktoré malo vyjadrovať dôstojnosť právnického povolania aj akademického ducha mesta. Pôvodne išlo o jednoposchodovú stavbu, čo je vidieť aj na starších fotografiách z konca 19. storočia. Ďalšie podlažie pribudlo až v 40. rokoch 20. storočia, keď bola budova rozšírená o nadstavbu, a tým získala dnešnú podobu, známejšiu ako sídlo Právnickej fakulty **UPJŠ**.

Porovnaním historického a súčasného záberu je tento architektonický rozdiel veľmi dobre rozpoznateľný – pôvodný objekt mal nižšiu, vyváženú fasádu s klasicistickými detailmi, zatiaľ čo neskoršia nadstavba mu dodala vertikálne členenie typické pre 20. storočie.

Na základe zmluvy uzavretej s ministerstvom školstva ešte v roku 1891 bolo mesto Košice povinné udržiavať vlastnú budovu, dokiaľ v nej bude sídliť akadémia, v dobrom stave na svoje finančné náklady. Samotné vybavenie už poštátnenej akadémie (Kassai királyi állami jogakadémia), dobrý stav jej vnútorného zariadenia, čistenie a upratovanie prevzalo na svoje náklady ministerstvo.

Na historickej pohľadnici je Kováčska ulica s Právnickou akadémiou / HistoricKE

Košická Kráľovská právnická akadémia bola na prelome 19. a 20. storočia jednou z najprestížnejších v Uhorsku. Z jej radov vyšli desiatky právnikov, sudcov a učencov, ktorí pôsobili po celom kráľovstve. Po roku 1922 bola jej činnosť zastavená, no podľa dobovej interpretácie len pozastavená, pretože Košice si aj naďalej uchovávali právnu a historickú kontinuitu svojej akadémie.

Po dokončení stavby sa do novej budovy presťahovala aj vzácna akademická knižnica, v ktorej bola zriadená čítareň. Od 1. októbra 1899 bola knižnica sprístupnená aj verejnosti a stala sa jednou z prvých mestských verejných knižníc v Košiciach. Jej fond tvorili okrem odborných právnických diel aj historické a filozofické spisy, ktoré využívali profesori, študenti aj obyvatelia mesta.

Na prelome 19. a 20. storočia patrila košická právnická akadémia medzi najuznávanejšie v celom Uhorsku. Aj keď nemala právo udeľovať doktoráty, jej absolventi boli často prijímaní priamo na univerzitné právnické fakulty v Budapešti či Kluži, kde po dvojročnom dopĺňujúcom štúdiu získavali titul doktora práv. Akadémia bola známa vysokou úrovňou výučby a aktívnym spoločenským životom. Z jej radov vyšli mnohí uznávaní právnici, sudcovia a profesori, ktorí pôsobili po celom Uhorsku.

Príbeh výstavby Kráľovskej právnickej akadémie je viac než len kapitola z mestských dejín. Je to obraz doby, z tieňa zbúranej časti Levočského domu vyrástla budova, ktorá sa stala symbolom vzdelanosti.

Autor: HistoricKE

Autor: Autor: | HistoricKE